

PRESSEMEDDELELSE FRA FORMANDSKABET FOR DE ØKONOMISKE RÅD KLAUSULERET TIL DEN 5. DECEMBER 2023 KLOKKEN 12.00

Dette års miljøøkonomiske *vismandsrapport* indeholder tre kapitler. De ligger i forlængelse af tidligere rapporter og omhandler flere aspekter af relevans for udformningen af dansk miljø- og klimapolitik. Det aktuelle diskussionsoplæg indeholder følgende kapitler:

- Aktuelle miljøøkonomiske problemstillinger
- Kødfordbrug og drivhusgasafgifter
- Klimatilpasning i kystzonen

Reduktion af landbrugets udledninger med afgift på drivhusgasudledninger

En ensartet afgift på landbrugets drivhusgasudledninger sikrer, at reduktionerne foretages, hvor det er billigst. Dansk landbrug står for en stor del af de tilbageværende danske udledninger af drivhusgasser, og de er blandt de billigste at reducere. Uden reduktioner i landbruget bliver det samfundsøkonomisk væsentligt dyrere at nå de politiske målsætninger for klimaet.

Miljøøkonomisk vismand, Lars Gårn Hansen udtaler:

“Hvis ikke vi høster de billige drivhusgasreduktioner i landbruget, bliver det dyrere for resten af samfundet at nå klimamålene. Derfor anbefaler vi en ensartet afgift på alle udledninger af drivhusgasser, også landbrugets.”

På baggrund af den nuværende viden er det muligt at opstille et retvisende og detaljeret klimaregnskab for den enkelte bedrift, der dækker størstedelen af landbrugets drivhusgasudledninger, jf. *Økonomi og Miljø, 2022*. Opbygning af klimaregnskaber for landbruget er en vigtig opgave, der bør igangsættes hurtigst muligt.

Hvis det er et politisk ønske, kan den enkelte landmand kompenseres for, at der indføres en drivhusgasafgift.

Miljøøkonomisk vismand, Lars Gårn Hansen udtaler:

“Ønsker man fra politisk side at kompensere landbruget, er det vigtigt for den samfundsøkonomiske effektivitet, at en kompensation gives på en måde, så afgiftens incitamentsvirkning bevares.”

En afgift på drivhusgasudledninger giver incitament til at omlægge alle produktionsprocesser i en klimavenlig retning og vil øge prisen på fødevarer, hvor dette ikke er muligt. Dermed tilskyndes forbrugerne til at fravælge dem. En forbrugsafgift på specifikke fødevarer vil til sammenligning ikke blive pålagt de omkring $\frac{2}{3}$ af landbrugsproduktionen, der eksporteres.

Miljøøkonomisk vismand, Lars Gårn Hansen udtaler:

“En forbrugsafgift på klimabelastende fødevarer er ikke omkostningseffektiv i forhold til at reducere landbrugets drivhusgasudledninger. For at nå de samme reduktioner vil en forbrugsafgift medføre væsentlig større prisstigninger for forbrugerne end en afgift på drivhusgasudledninger.”

Kødforbruget vil falde ved en afgift på drivhusgasudledninger fra landbruget

En ensartet afgift på drivhusgasudledninger fører blandt andet til højere priser på udvalgte fødevarer. Rapporten undersøger på baggrund af et udsnit af danske husstandes fødevarerindkøb, hvordan husstandene reagerer på prisstigninger på kød.

Miljøøkonomisk vismand, Lars Gårn Hansen udtaler:

“Vores analyser viser, at danske forbrugere køber mindre af en given kødtype, når prisen stiger. Derudover finder vi, at forbrugerne ikke i større omfang køber andre kødtyper i stedet, så det samlede kødforbrug falder.”

Analyserne viser desuden, at forbruget af dansk kød er mindre følsomt over for prisstigninger end forbruget af udenlandsk kød, og at stigningen i forbruget af udenlandsk kød er begrænset, når dansk kød stiger i pris.

Miljøøkonomisk vismand, Lars Gårn Hansen udtaler:

“Vores resultater tyder på, at de ændringer i danske forbrugeres køb af kød, som en afgift på drivhusgasudledninger vil føre til, kun vil lede til en begrænset stigning i mængden af importeret kød og dermed kun til begrænset øget udledning af drivhusgasser fra kødproduktion i udlandet.”

Klimaforandringer fører til øgede skader fra stormflod

Klimaforandringer vil føre til øgede stormflodsskader i fremtiden. Beregninger i rapporten viser, at i IPCC's scenarie med en global temperaturstigning på 2,7 grader bliver skaderne fra stormflod markant forøget.

Miljøøkonomisk vismand, Lars Gårn Hansen udtaler:

“Klimaforandringerne vil føre til hyppigere og alvorligere skader fra stormflod. Hvis man som tankeeksperiment forestiller sig, at klimaet i dag er som om 100 år, vil det femdobles skaderne fra stormflod.”

Internationale undersøgelser finder, at klimatilpasning kan reducere de forventede skadesomkostninger ved stormflod og oversvømmelse betragteligt. Det er derfor afgørende, at borgere og virksomheder har incitamenter til at foretage passende klimatilpasninger, herunder ikke at lokalisere sig i områder med risiko for stormflod. Der er imidlertid bygget mere i områder med risiko for stormflod end i områder uden risiko herfor.

En medvirkende årsag til dette er formentlig, at stormflodsordningen i dag ikke mindsker tilskyndelsen til lokalisering i områder med høj risiko for fremtidig oversvømmelse. Det skyldes, at alle ejendomssejere betaler den samme forsikringspræmie uafhængigt af risikoen for oversvømmelse. Dermed gives der indirekte tilskud til ejendomssejere i risikoområder, som betales af ejendomssejere i områder uden risiko for oversvømmelse.

Miljøøkonomisk vismand, Lars Gårn Hansen udtaler:

“De fremtidige skader ved stormflod vil kunne mindskes ved at gøre præmierne i stormflodsordningen risikobaserede. Herved vil præmierne i risikoområder stige. Det vil kunne mindske bosætning i risikoområder. Den konkrete udformning bør dog undersøges grundigt i et ekspertudvalg.”

Vismandsrapporten, *Økonomi og miljø, 2023*, er udarbejdet forud for mødet i Det Miljø-økonomiske Råd, den 5. december. Vurderinger og anbefalinger i rapporten og i denne pressemeddelelse er alene formandskabets.

De Økonomiske Råds formandskab består af: Carl-Johan Dalgaard, Mette Ejrnæs, Lars Gårn Hansen samt Jakob Roland Munch.

Rapporten og denne pressemeddelelse er klausuleret til tirsdag den 5. december kl. 12.00. Der indkaldes til pressemøde om rapporten:

**Pressemøde i Eigtveds Pakhus
Tirsdag den 5. december kl. 12.30**

Yderligere oplysninger:

Thomas Bue Bjørner, Kontorchef ved De Økonomiske Råds sekretariat
Telefon: +45 61 45 76 69, Mail: tbb@dors.dk

Christian Ellermann-Aarslev, Kontorchef ved De Økonomiske Råds sekretariat
Telefon: +45 61 33 69 30, Mail: cea@dors.dk

Hjemmeside: www.dors.dk Twitter: [@DORSekretariat](https://twitter.com/DORSekretariat)